

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înșopiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concuete, edicte etc. publicate de 3 ori, ~~deci~~ conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Acoperirea pagubelor în urma legii conversiunei.

Prin o dispoziție specială a legii Argetoianu din 19 Aprilie 1932 statul și-a luat angajamentul, să despăgubească băncile românești, membre ale asociației „Solidaritatea” în urma pagubelor suferite prin conversiunea datoriiilor.

Legile de conversiune, cari au fost votate după anul 1932, n'au mai ținut cont de angajamentul de mai sus al statului, cuprins în legea Argetoianu, care angajament era de o importanță extraordinară pentru creditul românesc din Ardeal și Banat.

Actuala lege de conversiune din anul 1934 a fost mai puțin generoasă, scutind de pierderi numai patru instituțiuni.

Ne aducem aminte, că cu prilejul votării în parlament a acestei legi s'a cerut să fie împărțite de regimul celor patru instituțiuni privilegiate și băncile din asociația „Solidaritatea”.

De pe banca ministerială s'au liniștit spiritele cu declarația, că se vor face și acestor instituțiuni dreptate cu ocazia încheierii convenției dintre Stat și Banca Națională a României pe baza art. 62 din legea publicată în 7 Aprilie 1934.

Convenția aceasta, după cum știm, s'a încheiat fără să se ocupe de creditul românesc de dincoaci de Carpați.

Pentru salvarea acestui credit românesc și pentru a aviza la mijloacele impuse de împrejurări, s'a ținut în 28 Noemvrie 1935 la Cluj un congres economic, la care au fost reprezentate atât biserica, cât și toate partidele politice.

În ziua congresului Inaltul Guvern a făcut promisiuni publice, că va despăgubi bisericile, fundațiunile, școalele și instituțiunile culturale.

În consecință ni s'au cerut date în vederea măsurilor, ce urmau a fi luate pentru refacerea

fondurilor bisericești și culturale, depuse la diferite institute de credit.

Datele ce ni s'au prezentat au fost în mare parte incomplete, deci au trebuit întregite, respectiv calculate la centru, care lucrare migăloasă ni-a răpit mult timp.

În fine materialul vast, adunat până la un termen preclusiv, s'a pus la dispoziție atât Ministerului Finanțelor, cât și „Solidarității”.

Întârziând rezolvirea acestor date, la întrebarea pe care a pus-o un deputat la Camera asupra situației, în care se găsesc bisericile și instituțiunile culturale din Ardeal și Banat în urma stării banilor după legea de conversiune, dl. Ministru al Justiției în absența dlui Ministru al Finanțelor a răspuns, că Inaltul Guvern a luat în preajma congresului economic, ținut la Cluj, hotărârea de a reface fondurile bisericești, școlare și culturale din Transilvania și Banat, aceasta ca un act de recunoștință față de ceace au însemnat, ca utilitate națională, aceste fonduri înainte de Unire.

Că nu s'a lichidat această chestiune înainte de Crăciun, explicația a fost, că datele cerute dela episcopii și mitropolii au intrat după Crăciun și sunt în curs de verificare.

„Evident” a zis dl. Ministru al Justiției „noi vrem și suntem hotărâți să facem această donațiune din partea Statului bisericilor noastre naționale, ca ele să-și poată face pe deplin datoria și de acum înainte ca și în trecut. Dar este necesar să se facă o verificare după care va urma împărțirea”.

De încheiere dl. Ministru a ținut să-și exprime părerea într'acolo, că aceasta nu este o chestiune de refacere a creditului, ci de refacere a fondurilor bisericești și școlare, care refacere nu e prevăzută în legea conversiunei.

După câteva luni a fost autorizat Ministerul Finanțelor prin Inalt Decret Regal să

emite rentă în valoare nominală de maximum 230.000.000 lei, pentru acoperirea pagubelor suportate de către organizațiile bisericești și culturale din Ardeal și Banat, în urma aplicării legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934. Dobânda titlurilor va fi de $4\frac{1}{2}\%$ anual, prima scadență a cuponului fiind la 1 Aprilie 1937.

Titlurile se amortizează în 10 ani, prin trageri la sorți, prima tragere făcându-se la 1 Februarie 1937.

Titlurile amortizate vor fi achitate pe valoarea lor nominală la scadența primului cupon, care urmează după tragere.

Cifra exactă și definitivă a pagubelor suferite va fi stabilită de către Ministerul Finanțelor, pe baza actelor justificative, ce se vor prezenta de organizațiile bisericești și culturale din Ardeal și Banat.

Pe seama Ministerului Finanțelor s'a deschis un credit extraordinar special în sumă de 230.000.000 lei, care va fi acoperit cu valoarea titlurilor de rentă, ce vor fi emise și pe baza căruia aceste titluri vor fi eliberate pe cale de ordonanțare instituțiilor interesate.

Zilele acestea a intrat dela Direcțiunea Bugetului și a Contabilității Generale a statului din Ministerul Finanțelor o adresă, prin care ni se cer actele justificative, pentru a se înainta Ministerului Finanțelor în scopul ordonanțării titlurilor.

În baza dispozițiilor Ministerului Finanțelor vor primi în curând Oficiile noastre parohiale și protopresbiterale instrucțiunile cuvenite, pentru grabnică și exactă conformare.

Și până la rezolvarea definitivă prin ordonanțarea titlurilor, toți cei ce stăm în serviciul bisericii ne ținem de datorie să mulțumim atât Înaltului Guvern, cât și tuturor, cari s'au ostenit să contribuie la soluționarea acestei chestiuni în favorul organizațiilor bisericești și culturale din Ardeal și Banat, cari pe lângă activitatea lor proprie, mai au și un rol național, deoarece poartă în vedere susținerea și propășirea elementului românesc în această țară. A MOACA.

Unde nu este sfat, planurile se nimicesc, dar prin multă sfătuire se întăresc.

*

Cumpără adevărul și nu-l vinde.

Din proverbele lui Solomon.

Vizitațiunea canonică la parohiile din Banatul iugoslav.

Luni 28 Octomvrie. Des de dimineață străbatem, o porțiune lungă de drum pe lângă granița celor două Țări vecine și prietene, ajungând în comuna de frontieră sârbă, Vatina. Preotul sârbesc dorește ca P. Sfințitul episcop în trecere să între și în biserica lor.

P. S. Sa le satisface dorința, mulțumindu-le de atențiune.

Marghita-mare. Aceeași primire și aceeași însuflețire, ce am avut ocazia să o vedem și în vizitațiunea canonică din anul 1928. Mulțime mare de oameni, în frunte cu autoritățile comunale urează bun sosit Arhipăstorului. Corul de sub conducerea dlui V. Păsulă întonează: „Întru mulți ani, Stăpâne“. Pe subt opt porți triumfale artistic decorate cu verdeață și covoare, P. S. Sa intră în comună într'o trăsură trasă de 4 cai sprinteni și frumos înzonzonați.

Tropotul călăreților, marșurile ritmice ale fanfarei, condusă de dl. A. Vasile, bubuitul treascurilor și dangătul clopotelor anunțau intrarea P. S. Sale. În fața bisericii, copilașii de școală, instruiți de Dl. învă. Bârseanu, presărau flori în calea Stăpânului.

După sf. rugăciune, P. S. Sa, inspirat de cuvintele sf. apostol Pavel, își arată grija neîntreruptă, ce o are față de mântuirea turmei încredințată spre arhipăstorie. Apoi îndemnul sângelui — zice P. S. Sa — ce nu cunoaște granițe, m'a trimis, ca aici în fața altarului, uniți într'un cuget să ne rugăm lui Dumnezeu, care ne-a oblăduit în toate vitregiile. Apelează apoi la sufletul românesc, ca în familie să păstreze datinile și obiceiurile, ce ne-au menținut ca o forță în mijlocul străinilor. Mulțumește pentru primirea plină de bucurie și înduioșătoare până la lacrimi.

Părintele Naia încredințează pe Arhiereu că această primire a fost izvorâtă din inima plină de iubire a fiilor față de Părintele lor.

P. S. Sa vizitează și biserica sârbească a conlocuitorilor sârbi, cari încă au contribuit la frumoasa primire.

Sân-Ianăș. Deși timpul începea să se înnouzeze și să se răcească, totuși mulțime de săteni au alergat departe de sat să întâmpine pe Arhiereu. Autoritățile comunale bineventează pe P. S. Sa și este poftit într'o trăsură frumoasă decorată.

În fața bisericii, poporul cu întreg comitetul și epitropia parohială așteaptă cu Litie pe Arhiepiscopul. Preotul I. Marina bineventează pe Celce vine întru numele Domnului.

Corul de copii condus de Dl Cornea intonează: „Pre Stăpânul și Arhiepiscopul nostru...”

După rugăciunea de mulțumită înălțată în biserica frumos zugrăvită, P. S. Sa, explică legea strămoșească, ce ne-a rămas ca o comoară scumpă. Avem mulți dușmani, care sapă la temelii unității noastre. Aceștia sunt sectarii, cu rătăcirile lor.

Arată apoi importanța sf. taine a împărțirii și a cununiei.

După revizia oficiului parohial se ia masa la părintele I. Marina.

Sân-Mihailu. Vremea devine din ce în ce mai rea, drumurile se desfundă mai mult din cauza unei ploii torențiale. La 3 Klm. distanță o mulțime de cocii frumos împodobite și călăreți maiestroși întâmpină pe Arhiepiscopul. Dl notar român Crăciun invită pe P. S. Sa să se urce într-o trăsură cu 4 cai negri. Automobilele abia mai pot străbate în comună. Cu toată ploaia grea ce cădea într'una, covoarele frumoase atârinate pe ferestre, exprimau bucuria cu care credincioșii așteaptă pe Arhiepiscopul.

Impozanta biserică din Sân-Mihailu era neîncapeătoare pentru mulțimea imensă ce aștepta pe Arhiepiscopul.

Părintele Cure și pâr. L. Cărdu tălmăcesc bucuria credincioșilor, cu care au primit pe Arhiepiscopul în mijlocul lor. Se rostesc rugăciunea de mulțumită. Corul bărbătesc și dl Ardelean licențiat în teologie, dau frumos răspunsurile dela ectenii.

Fiind aci un cuib de sectari dela 1890 începând, P. S. Sa explică în mod convingător citatul: „Rămâneți întru mine și Eu voi rămâne întru voi”. Cu sfaturi părintești muștră pe acei care au rupt legătura tainică duhovnicească, ieșind din Biserica apostolică și mântuitoare.

Indeamnă credincioșii, ca prin viața lor curată creștinească să devină fiecare un misionar în fața sectarilor, cari au devenit o rană dureroasă pe corpul Bisericii noastre.

La locuința părintelui Cure, corul Oștii Domnului, condus de cantorul Ch. Mohan, precum și fanfara condusă de dl I. Almăjan au executat mai multe cântări ce au impresionat puternic pe cei ce i-au ascultat.

(Urmează)

După șase săptămâni.

— Pomenirea Doamnei Otilia Dr Corneanu. —

S'au scurs 42 de zile dela săvârșirea în Domnul a venerabilei și prea regretatei Doamne, Otilia Dr Corneanu. Zile grele și istovitoare, încărcate de adâncă jale, de multă durere și de amare lacrimi. Casa odinioară atât de senină, primitoare și strălucitoare în abundență, în fericire și în desăvârșită mulțumire, e astăzi stîngheră și radiatoare de profundă tristețe. Căările îngrijite ale atrăgătoarei grădine sunt bătătorite numai de solitarul mut de durere, care în zori de zi și în amurg de seară stropeste cu roua lacrimilor sale petalele trandafirilor, hortensiile, daliile, crisantemele... sădite în primăvară de mâinile ei, prea curând înghețate. Iar foișorul, ce îi era atât de drag, și de unde ochii ei senini și visători cuprindeau înviorați covorul de culori al peluzelor, smaragdul brazilor și rodul auriu al pomilor își așteaptă întrigurat stăpâna, care zăbovește în... eternitate. Au plecat și privighetorile și și rândunelele bucuriei ei... Și toamna, mai zorită ca în alți ani, încearcă să-și picure, plumbul ucigător al avântului, ce înmugurea numai eri în această neuitată postală a elanului, a visurilor, a idealismului nostru...

Dar... noi știm că suntem numai călători aici, pe pământ, unde „nu avem cetate stătătoare, ci o căutăm pe ceace va să fie”. (Evrei c. 13. v. 14). Spre această cetate, a fericirii celei de veci, s'a îndreptat și sufletul senin și curat al ființei, încadrate de venerațiunea și iubirea obștească a acestor meleaguri bănățene. Nouă ne-a lăsat numai un mormânt în dealul suspinelor, închinat sf. Ioan Botezătorul.

În jurul acestui mormânt, împodobit în această sâmbătă de 10 Octombrie 1936 cu multe flori, cu luminițe de ceară așezate de prietenele carei îi erau dragi, ne-am adunat iarăși toți cei cari îi datoram lacrimile noastre de recunoștință.

S'au adunat și cei 42 de slujitori ai Domnului, ca să cerșească Tatălui ceresc odihnă veșnică celei care atât de timpuriu a părăsit pământul, cu bucuriile și necazurile lui. Paras-tasul a fost slujit de protopresbiterii Dr Ștefan Pop și Virgil Musta, înconjurați de preoții: Victor Popovici din Sălha, Dimitrie Lupea din Jena, Eftimie Lăpăduș din Căvâran, Petru Voicău din Prisaca, Ioan Lăpăduș din Ohabamutnic, Gheorghe Bria din Ruginosu, Gheorghe Sperlea din Zăguzeni, Petru Suru din Rugi, Adrian Cioloca din Ohabața, Ioan Ivan din Valeadeni, Eftimie Jianu din Iaz, Ioan Ostrovan din Ciuta,

Gheorghe Frățila din Glimboca, Nicolae Bogdan din Crâjma, Gheorghe Popovici din Mărul, Ioan Turcan din Cireșa, Gheorghe Adam din Voislova, Ștefan Bololoi din Rusca-montană, Ioan Jucosu din Zervești, Nicolae Cojocariu din Borlova Dimitrie Anuțoiu din Poiana, Petru Turcan din Buchin, Remus Suru din Petroșnița, Nicolae Cojocariu din Verceorova, Dr Traian Coșeriu din Teregova, Ilie Sârbu din Rusca, Alexandru Dorobanțiu din Topleț, Mihai Copăceanu din Plavișevita, profesor Teodor Șandru, Gheorghe Vior, prof. Gheorghe Noaghea, prof. Filip Pop, prof. Dimitrie Soceneanțu, prof. Dr Zeno Munteanu, Romulus Pop, Pavel Bogoevici, Petru Dalea și diaconii Teodor Roșca, prof. Isaia I. Suru și Andrei Jucosu din Caransebeș. Răspunsurile le-a dat duios corul „Societății române de cântări“, dirijat de părintele Petru Bancea.

Au asistat intelectualii Caransebeșului, în frunte cu reprezentanții autorităților și ai diferitelor societăți, cinstitori din Timișoara, Logoj, Recița, Bocșa, Oravița, Orșova, etc. și familia îndoliată, în mijlocul căreia se afla îndureratul soț, dl Dr Cornel Corneanu. Au vorbit părintele Romulus Pop, parohul decedatei și dl Matei Armaș, directorul liceului „Traian Doda“.

S'a făcut un scurt popas și la mormântul fericitului preot Liviu Corneanu, unde a cetit rugăciuni fostul său coleg de școală, cucernicul și distinsul preot Victor Popovici din Sâlha, iar răspunsurile le-a cântat vestitul cântăreț Vasile Bireescu din Sâlha.

S'au dat apoi otrande lungului cortegiu de orfani și de săraci și s'a servit în localitățile Băncii Graniței pomana, binecuvântată de protoiereul Virgil Musta, asistat de Corul catedral.

Trăind clipele cucernice ale pomenirii Doamnei Otilia Dr Corneanu cu rugă, cu lacrimi, cu trandafiri și cu înduioșătoare cântări funere, mi-am adus aminte de cuvintele bătrânului doctor suedez Axel Munthe: „Moartea e un copil grațios, cu buclele încoronate cu flori și cu fruntea acoperită de visuri, trumos ca *geniul iubirii*. Cu blândețe stinge el, sub piciorul lui, *lumina vieții* din făclia arsă...“ (O carte de demult pag. 229).

Lumina vieții protectoarei și îndrumătoarei noastre Otilia Dr Corneanu a stins-o *geniul iubirii*. Noi însă vom veghea, ca făclia amintirii ei, nouă atât de prețioasă, să ardă de-a-pururi.

M. A.

Floarea, care a plâns mai mult.

— Cuvântarea dlui prof. Matei Armaș. —

Prea iubite domnule președinte,

Ne găsim azi — după câteva săptămâni doar — în fața aceluia mormânt încă proaspăt, care a închis într'ânsul nu numai dorințele de mai bine, nădejtile și bucuriile zilei de *măine* ale ilustrului nostru președinte, dar a întristat și speranțele și bucuriile aproape de totdeauna ale prietenilor și stimătorilor DV., din a căror încredințare îmi revine mie durerosul prilej să vă adresez aceste câteva cuvinte.

Ce cuvinte aș putea eu însă să aleg, pentru ca din acest prilej durerea DV. să nu sufere? Ce balsam de mângâiere ași putea să torn în sufletul DV. pentru ca lacrimile DV. să înceteze? Când bine știm cu toții, că lacrimile nu le putem opri și nici asemenea dureri noi, pământeni, nu le putem vindeca. Ele rămân vecinic o rană deschisă, căci sufletul blând și generos al doamnei Otilia Dr Corneanu a fost un suflet ales, ce rar poate întâlni omul în cărările spinoase ale vieții.

Dispariția ei, domnule președinte, de pe aceste meleaguri îndoliate V'a deprimat pe DV., dar ne-a îndurerat și înlăcrimat și pe noi, care am simțit cu sinceritate alături de DV. loviturile sortii ce a trebuit să îndurați.

Din noianul acesta al durerilor și al lacrimilor, drept stăvilari și mângâiere se desprinde senină concepția lui Coșbuc:

„Credința în zilele de apoi

È singură tărie 'n voi

Că multe-s tari cum credem noi

Și mâne nu-s...“

Această credință, iubite domnule președinte, singura în măsură să ne facă a primi cu resemnare osânda morții, va preschimba, poate, și durerile DV. cât și lacrimile noastre în podoabe de flori, făcând să strălucească mai puternic „*Floarea* care a plâns mai mult“*) înfrigurată de soarta celui ce a rămas singur și fără sprijin, rătăcind pe cărările întortochiate și grele ale acestei vieți, pe care prin virtuțile, care vă împodobesc, flința ați știut până acum să o biruiți.

Și acum prin cuvintele încercatului pustnic, Charles de Foucauld, care are un caz asemănător cu al DV. domnule președinte, vă zic:

„...despărțirea dealungul anilor, pe care îi mai aveți de trăit, va fi un calvar și veți purta această cruce ca și pe toate celelalte cu care vă ați împăcat în ziua când v'ați mărturisit iubirea către Iisus. O cruce înșelătoare, căci bucuria cea mare a fericitului suflet atât de

*) P. Cerna.

drag, convorbirile din ce în ce mai apropiate și mai îndelungate cu duhul celei care a plecat, năzuința tot mai puternică spre contopirea spirituală desăvârșită cu Iisus, povara tot mai grea a vieții pământești, nu vă vor mai lăsa în scurtă vreme altceva, decât mulțumirea de a o ști aproape de Hristos și dorința febrilă de a o întâlni... Să sărutăm crucea, pe care Mântuitorul ni-o trimite! In viața pământească nimeni nu poate să cuprindă pe Iisus fără să-i îmbrățișeze crucea.... Să-l preamărim pentru fericirea pe care a dăruit-o sufletului, care v'a fost atât de drag...." (Rene Bazin. Pusnicul din Sahara p. 150).

Noi, prietenii DV., venim cu sinceră și profundă durere să împletim lacrimile noastre cu durerile DV., iar drept omagiu ce-l datorăm amintirii sfinte și neșterse a Dnei Otilia, ocrotitoarea noastră din zile grele, să depunem pe mormântul ei proaspăt încă, lacrimile recunoștinței noastre de totdeauna.

Vecinică fie amintirea ei!

Echipa Monografică

de Institutului Social Banat-Crișana din Timișoara la Pojejena-de-Jos. — P. S. Sa Episcopul Vasile binecuvintează și încheie personal lucrările Echipei într-o atmosferă sărbătorească (Continuare).

De dimineață, toți locuitorii cu mic cu mare, cu toate că era zi de lucru, elevii de școală, corul, fanfara, autoritățile comunale, echiperii monografisti și o mulțime de intelectuali, civili și militari, invitați și neinvitați, din Moldova-Nouă și Veche și din celelalte comune învecinate, erau adunați în centrul comunei, în fața bisericii și a primăriei, așteptând sosirea Prea Sfințitului. Printre notabilitățile prezente am remarcat pe următorii: deputat O. Furlugeanu, primpretor Grivei, Dr. A. Tinca, jud. Brătianu, Dr. Brădiceanu, Dr. I. Marta, rev. șc. Radulea, Dr. Țicu, cpt. port. Georgescu, locot. gr. A. Chiriteșcu, locot. Constantinescu, s. rev. Moise, notar V. Palcu, notar Șandor Ladislau, preoții sârbii, Dregnici și Geuer, multe doamne și domnișoare etc.

La ora 9 preoții Melentie Șora, Pavel Bufan, Popescu, I. Oravițan, Gh. Cotoșman, C. Popescu și Gruia, îmbrăcați în odăjdii luminoase, au ieșit din biserică — precedați de ministranți cu ripizi și prapori — și urmați de întreaga asistență susamintită, îndreptându-se în sunete de clopote și cântări spre locul unde avea să fie întâmpinat P. S. Sa Episcopul Vasile.

La ora 9 și 30 P. S. Sa și suita, cu 2 automobile, își face apariția la marginea comunei, venind dinspre Măcești, unde este întâmpinat de un banderiu de călăreți îmbrăcați în costume naționale. În sunetele armonioase de clopot și fanfară, în bubuituri de treasuri, în strigăte de „ura”, ce izbucneau din gura școlarilor, înșiruiți de-a lungul drumului, cu stegulețe naționale în mână și n acordurile dulci ale imnului arhieresc, intonat de preoții participanți, P. S. Sa Episcopul Vasile, urmat de părintele consilier eparhial Ancușa, protopop Musta,

diaconul Roșca și de d. inspector general școlar Sabin Evuțian, se îndreaptă spre locul unde-l așteptau preoții și poporul, călcând pe covorul de verdeață și flori aruncate de copii și lumea prezentă. Minunatul spectacol ce ni se desfășura înaintea ochilor ne făcea să trăim adevărat scena unică a primirii Mântuitorului în Ierusalim, înainte de Paști cu 6 zile.

P. S. Sa este întâmpinat de păr. Șora, care-i oferă spre sărutare Sf. Cruce și Evanghelia, spunându-i cuvinte de bun sosie, implorând binecuvântarea arhierescă asupra lucrărilor Echipei. O fetiță oferă P. S. Sale un buchet de flori din partea copiilor din comună. Primarul comunei Pavel Mutașcu binevintează pe P. S. Sa în numele comunei. D. Dr. Groșoreanu mulțumește P. S. Sale pentru cinstea deosebită ce-o face Echipei monografice, venind să-i binecuvinteze lucrările și să sfințească Troițele ce le lasă Institutul Social Banat-Crișana drept amintire și îndemn de cinștire a Legii strămoșești ortodoxe în comunele: Pojejena-de-Jos, Șușca și Socot.

Prea Sfinția Sa, vădit emoționat, luând cuvântul a mulțumit cu cuvinte alese tuturor pentru primirea entuziasată ce I s'a făcut, pentru caldă și spontană manifestație de iubire ce I s'a arătat, precum și pentru frumoasele cuvinte ce I s'au adresat, spunând că n'are cuvinte să-și exprime îndeajuns bucuria ce-o simte ca Arhipăstor oridecâteori I s'e dă prilejul să-și cerceteze și să-și vadă pe fiii săi sufletești. Mulțumind dlui președinte Dr. Groșoreanu, pentru că I-a prilejuit această bucurie rară, P. S. Sa își exprimă admirația pentru munca nobilă depusă de cei mai distinși fii ai Banatului în mijlocul poporului dreptcredincios din Pojejena, care a avut atâtea nevoie de luminile înțelepciunii lor, și împărtășește tuturor binecuvântările sale arhieresti.

De aci întreaga asistență, în procesiune, în sunete de clopote și bubuituri de treasuri, a mers până la biserică, unde P. S. Sa este așteptat și întâmpinat de preoții Golumba și Blaj, care-i oferă spre sărutare Sf. Cruce și Evanghelia. După ce face obișnuitul raport asupra situației religioase-morale din parohie, submănat de cei 120 bapțiști și 2 sâmbătari, pr. Blaj talmăcește bucuria păstorilor să-i dea putea saluta în comuna și biserica lor pe mirele mult dorit.

Predică

la Nașterea Născătoarei de Dumnezeu.

(Continuarea și sfârșit).

Iubiții mei fii sufletești!

Nașterea Prea Curatei Fecioare Maria așa a fost: În orașelul Nazaret din Galileia — acum vre-o două mii de ani — au trăit doi bătrâni evlavioși, drepti și plăcuți înaintea lui Dumnezeu și anume: Ioachim și Ana. Amândoi își trăgeau obârșia din neam mare. Ioachim era din neamul lui David împăratul, iar Ana a fost fiica preotului Mateiu, din neamul arhierelui Aron.

Ioachim și Ana, deși numărau cincizeci de ani de viață conjugală, totuși nu aveau fii. Acest fapt li-a cauzat mari dureri, căci la evrei familiile fără de copii erau disprețuite și de ocara tuturora. Dar Ioachim și Ana, pe lângă tot disprețul compatrioților lor iudei duceau o viață după legea Domnului. Ei făceau milostenii la săraci, cercetau regulat biserica și dădeau din averea lor însemnate daruri bisericii, căci erau bogați, deci cu bună stare.

Sa întâmplat însă că, din cauza nerodirii lor, din cauza ca Ana era stearpă, la o sărbătoare oarecare preotul bisericii Isahar le întoarce darul dela jertfelnic, neprimindu-l. Rușinați și adânc măhniți în sufletul lor zbuciumat de durerea acestei întâmplări neașteptate, Ioachim nu mai voește să se întorcă acasă, ci se duce în pustietatea unui munte și acolo petrece în post și rugăciune. Soția sa Ana se întoarce acasă, face milostenii săracilor, postește și se roagă și ea din grădina casei sale, ca Dumnezeu să se milostivească spre ei, să le ridice ocară dintre oameni și să le dăruiască măcar numai un fiu sau fiică. Rugăciunea lor era însoțită de făgăduința solemnă, că orice li se va naște, se va închina Domnului, adecă se va da în slujba bisericii.

Și iată că se împlinesc cuvintele împăratului și psalmistului David: „Că Dumnezeu caută spre rugăciunea celor smeriți, și nu disprețuește cererea lor“ (Ps. 101.₁₈).

Arhanghelul Gavril, după patruzeci de zile și de nopți petrecute de Ioachim în pustietatea muntelui — în post și rugăciune —, e trimis de Dumnezeu la el în munte și la Ana în grădină, ca să le vestească că ruga lor s'a auzit la Domnul, s'a primit și li se împlini dorința. Ioachim acum pe deplin încredințat de vestea îngerului, părăsește muntele și plin de bucurie se întoarce în casa sa, unde află și pe soția sa Ana, veselă de făgăduința lui Dumnezeu comunicată și ei de Gavril arhanghelul.

Și, făgăduința Domnului se plini. Domnul a dăruit credincioasei Ana rod de naștere din pânțele sterp. Ea concepu din coapsele bărbatului său Ioachim și născu o fiică, care cu ceremonialul obicinuit de jidovi, primi numele de Maria.

Acest fericit eveniment să prăznuim cu mare bucurie și veselie în casa plăcuților lui Dumnezeu, Ioachim și Ana.

Preoții biserici de acum nu mai întorc darurile lui Ioachim înapoi, căci plângerea Anei întru bucurie s'a prefăcut. Ei acum se ospătează și se veselesc în casa primitoare a bătrânilor evlavioși, iar întreaga creștinătate cu smerită bucurie an de an în ziua de 8 Septembrie prăznuiește evenimentul.

Iubiții mei fi sufletești!

Din cele istorisite până aci, ne-am încredințat pe deplin, cum legăturile sterpiciei Anei s'au rupt.

Dumnezeu căutând spre rugăciunile, postul și milosteniile dreptilor părinți Ioachim și Anei, lasă să se biruiască rânduiala firii și: „Cea stearpă naște pe Născătoarea de Dumnezeu și hrănitorea vieții noastre.

Deaceea și voi, iubiții mei, de câte ori în lumea aceasta veți avea vre'o dorință, năcaz, durere, rane, ori altceva de acest fel, nu alergați — cum fac unii — la fermecătoare, la vrăjitoare ori la descântătoare, căci acestea sunt în slujba diavolului și nimic nu vă pot folosi, ci numai vă păgubesc și strică. Unele ca acestea în legea veche se omorau. Moisi a rânduit ca: „Pe fermecătoare să nu o lase să trăiască“ (II Moisi 22.₁₈). Ci voi, dragii mei, cu rugăciuni ferbinți și cu încredere deplină în ajutorul lui Dumnezeu: „Apropiati-vă de Dumnezeu, și el se va apropia de voi“ (Iacob 4.₇) căci însuși zice: „Eu sunt Domnul Dumnezeu tău, celce te vindec“ (Moisi 15.₂₆) sau: „Căutați-mă și veți trăi“ (Amos 5.₄).

Mergeți cu încredere la cei ce slujesc Domnului și au darurile tămăduirilor și cărora — în numele Domnului — și dracii se pleacă și se îngrozesc. Nu nesocotiți cuvintele Sfintei Scripturi, care zice: „De este cineva bolnav între voi, să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru dânsul... și Domnul va mântui pe cel

bolnav și-l va ridica, iar de va fi făcut păcat, se vor ierta lui“ (Iacob 5.₁₃₋₁₅).

Ce privește postul, să le țineți pe toate întocmai cum ne cere și ne învață Biserica noastră dreptmăritoare. Și aceasta pentru voi și fericirea voastră temporală și vecinică.

Sfântul Vasile cel Mare zice: „Ține postul cu vrednicie, pentru că este așa de vechiu ca și cel dintăiu om“.

Adam și Eva, neînfrânându-se dela mâncare, și-au atras osânda infrișoșată și moartea.

În sfânta Scriptură avem nenumărate locuri în care ni se spune de foloasele cele mari ale postului.

Însuși Mântuitorul ni-a arătat că fără post nu putem scăpa de păcate, de diavol și de iad.

Dar nu credeți că numai prin abținere dela unele mâncăruri dulci s'a plinit postul. Nu! Căci sfântul Ioan Gură de Aur iată ce zice: „Reținere de păcat numesc eu post adevărat“. Pentru aceea: „Postind fraților trupește, să postim și duhovnicește. Să deslegăm toată legătura nedreptății, să rupem încurcăturile tocmeilor celor silnice, tot zapisul cel nedrept să-l spargem; să dăm flămânzilor pâne; și pe săracii cei fără adăpost să-i aducem în casele noastre, ca să luăm dela Dumnezeu mare milă“. Smeriți-vă trupul, ca să vi-se înalță sufletul.

Iar cât pentru milostenie auziți ce zice Scriptura: „Fiți milostivi precum și Tatăl vostru din ceriuri milostiv este“ (Luca 6.₃₆).

Apostolii încă ne-au îndemnat la milosteni zicând: „Facerea de bine și dărnicia să nu le uitați, căci cu jertfe ca acestea se îmbânzește Dumnezeu“ (Evr. 13.₁₆) și se curăță păcatele“. „Celce își închide urechea la strigătul săracului, va striga el însuși și nu va fi auzit“ (Solomon 21.₁₃) iar „Celce miluește pe sărac, dă împrumut lui Dumnezeu și după darea lui, se va răsplăti lui“, Evanghelistul Mateiu ne mai încredințează zicând: „Cu ce măsură veți măsura, cu aceea se va măsura vouă“ (Mat. 7.₂).

Deaceea milostenia și credința să nu vă lipsească, ci mai vărtos scrieți-le pe lespezile inimei voastre, și veți afla milă la Dumnezeu.

Iubiții mei fi sufletești! V'am mai arătat în cuvântarea mea de azi, că poporul iudeu disprețuia familiile și pe cei fără de copii, pentru că evreeii țineau foarte mult la cuvintele Domnului: „Creșteți și vă înmulțiți“ (I. Moisi 1.₂₈) în orice împrejurare a vieții s'ar fi aflat poporul evreu, nu nesocotește această categorică poruncă dumnezeiască.

În Egipt bunăoară așa de mult s'au înmulțit evreeii, încât Faraon își văzu primejduită țara și poporul. Deaceea el porunci moașelor evreești Sifra și Pua, ca la moșit să omoare toată partea bărbătească. Iar când văzu că acestea nu-i execută ordinul, porunci ca toți copiii evreeilor, de sex bărbătesc, ce se vor naște, să fie înnecați (II. Moisi 1.₁₅₋₂₂).

Ce să zicem noi, românii și bănățenii indeosebi, că aici la noi în Banat femeile române nu voesc să nască prunci, ori dacă și nasc, nasc numai unul și mai mulți nu vor să nască.

Consecințele triste și dezastruoase ale acestui sistem păcătos — dacă nu i se va pune stavilă — nu vor întârzia și le vom simți cu toții spre marea noastră rușine și pagubă.

Cu strângere de inimă constat, că și în comuna noastră începe a se înrădăcina condamabilul sistem de a avea numai un copil ori nici unul.

Luați bine seamă, că nădejdea neamului, a țării și a bisericii noastre sunt fiii ei, iar dacă aceștia sunt puțini, în caz de primejdie dușmanii ne vor cutropi și ne vor trece prin sabie și foc stârpindu-ne complect de pe fața pământului.

Nu fiți nepăsători în fața primejdiei ce ne amenință. Ori nu vedeți voi înșivă câte familii și averi din satul nostru în lipsă de moștenitori au ajuns în mâna străinilor. Deocamdată avem mângăierea că acești străini tot români sunt, dar dacă cazurile se vor înmulți, ne vor năvăli străinii de alte neamuri.

Nu vă lipsiți deci de fii pentru că: „Bucuria părinților sunt fiii lor” zice scriptura. Ei ne sunt nădejdea neamului, a țării și a bisericii. Și tot ei ne sunt ajutorul și mângăierea bătrânețelor noastre neputincioase.

Primiți vă rog și împliniți cuvântul poruncilor lui Dumnezeu.

Oare nu vedeți voi, cu câtă dragoste părintească, și îngrijorat de fericirea și viitorul vostru, vă arăt și învăț poruncile Domnului, din casa Lui cea sfântă.

Nu-mi nesocotiți îndemnul, căci ascuțiți ce zice fericitul Augustin: „Să nu ne ferim a face ceea ce am învățat în casa Domnului cu auzul! Căci ce ni-ar ajuta noaună dacă am asculta cuvântul lui Dumnezeu, însă nu am împlini aceea ce ne poruncește El? Atunci am fi asemenea aceluia, care, văzându-se în oglindă, cum numai s'a depărtat de dânsa, îndată și-a uitat fața”. Deci ascultați de Domnul: „Creșteți și vă înmulțiți”. (I. Moisi 1.28).

Iubiții mei fi sufletești!

V'am arătat cumcă sfânta Fecioară Maria, a cărei naștere o prăznuim astăzi, este maica Domnului, Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Această înaltă vrednicie o așează pe Dânsa în împărăția cerească lângă Fiul său dumnezeesc conform cuvintelor psalmistului care zice: „Înainte a statut Împărăteasa de-a dreapta Ta...” (Ps. 45.9).

Dar Fecioara Maria este și mama noastră a tuturor. Din înălțimea cerurilor Ea ne poartă de grijă și ca o maică iubitoare și grijulie veghiază asupra noastră, căci dorește mântuirea noastră a tuturor.

Să n'o părăsim! Căci Ea ca o bună ne apără de primejdii și nevoi.

Ea e maica sufletului nostru. Ajutorul Ei puternic să-l cerem cu căldură și-l vom primi, căci pe Dânsa, zid, liman, mijlocitoare și rugătoare bineprimită o avem la Fiul ei și Dumnezeuul nostru.

De aceea tot creștinul care li cinstește astăzi prin prăznuire prea sfântă Nașterea Sa, să o roage zicând: „Prea sfântă Născătoare de Dumnezeu, în vremea vieții mele nu mă lăsa pe mine, ajutorului omenesc nu mă încredința, ci singură mă apără și mă mântuește”. Amin. (Din cântările îngropăciunii mirenilor).

Onoratele Oficii Parohiale sunt rugate să achite fără întârziere abonamentul Foi Diecezane.

La telegrama omagială pe care Prea Sfințitul nostru Părinte episcop a trimis-o Majestații Sale Regelui din prilejul zilei de naștere, Majestatea Sa a binevoit să dea următorul răspuns telegrafic:

Mulțumesc episcopului și credincioșilor eparhiei Caransebeșului pentru bunele lor urări

CAROL

ȘTIRI

Personale. Prea Sfințitul nostru episcop a plecat marți în 20 luna curentă la Viena pentru a-și căuta de sănătate. Prea Sfinția Sa este ușor suferind de rinichi și va sta sub tratament atâta cât va fi necesar ca să se poată însănătoși.

Serbare comemorativă. Oficiul parohial din Caransebeș comemorează astăzi după amiază în cadrul unui program ce se va ține în sala festivă a liceului pe generalul bănățean Ion Dragalina dela a cărui moarte eroică se împlinesc mâne 20 de ani.

Pelerinaj. Ieromonahul Visarion Sintescu dela Sf. mănăstire „Izvorul-Miron” din hotarul comunei Românești invită pentru azi și mâne, în 25 și 26 luna curentă pe credincioșii cari doresc să ia parte la pelerinajul ce se ține aceste zile la locul numit Balta-Caldă. La pelerinajul acesta — organizat desigur cu știrea superiorilor — vor lua parte creștinii doritorii de îmbunătățire spirituală și mângăiere sufletească.

Nr. 6263 Sc. 1936.

Note Oficiale.

Din experiență de până acum am văzut că în timp ce în unele parohii se plasează foarte multe exemplare din „Calendarul Românilor” care se editează la noi, în multe parohii acest calendar nu străbate de loc. Și nu o dată aceste parohii se află în nemijlocită apropiere unele de altele.

Pentru a preîntâmpina pe viitor asemenea constatări cât și pentru a stimula interesul fiecărui preot la plasarea acestui calendar vom trimite zilele acestea fiecărui preot purtător de oficiu parohial câte un stoc de exemplare din Calendarul pro 1937, pe care le va distribui până la finea acestui an.

Preoții își vor da silința să plaseze toate exemplarele, nefiind multe la număr și nici scumpe, cunoscând că Librăria diecezană este autorizată să nu primească nici un exemplar din cele expedate de Consiliul eparhial.

Costul este același, de 16 Lei, deci ca și până acum, deși hârtia și toate cele în legătură cu lucrarea lui s'au urcat la preț. Preoții vor primi ca premii de fiecare 10 exemplare câte un exemplar gratuit.

Cei cari plasează respectiv de bună voia lor mai cer exemplare, acelora Librăria va acorda rabat în bani.

Caransebeș în 20 Octomvrie 1936.

Episcopul diecezan: † VASILE.

**

Nr. 6317 E ex 1936.

Către On. Oficii parohiale din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Ivindu-se uneori nedumeriri în ceea ce privește comenzile pe cari comunele noastre bisericesti le fac dela Librăria diecezană, am aflat de bine să se reintroducă foile de comandă, cari sub Nrul de față urmează a sosi la fiecare oficiu parohial.

Prin aceste foi, așa cum se poate vedea din specificarea obiectelor pe categorii, On. oficii parohiale se justifică de toată cheltuiala ce fac pentru diverse scripte, cărți, tipărituri și orice alte obiecte luate pentru biserică, respectiv oficiul parohial. În același timp prin registrul-duplicat care se poartă la Librărie avem evidență pentru fiecare parohie de ceea ce ele comandă, avem adecă oglinda interesului pe care fiecare preot respectiv comină bisericască trebuie să-l poarte stabilimentul nostru.

Caransebeș în 20 Octomvrie 1936.

Consiliul eparhial.

Asociația Clerului „ANDREIU ȘAGUNA”, Sibiu.

Nr. 11—1936

Convocare

Potrivit articolului 10 din Statutele Asociației „Andrei Șaguna” a clerului ortodox român din Mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramurășului — având arhierasca binecuvântare — convocăm al 15-lea congres anual al acestei asociații la Turda pe ziua de 3 Noemvrie 1936 cu următorul

PROGRAM :

1. Ora 9. Sfânta Liturghie, Chemarea Duhului sfânt și cu parastas pentru Mihai Vodă Viteazul în biserică catedrală. Predica: preot Ioan Goron din Cluj.

2. Deschiderea congresului prin președintele Asociației: Ionom stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu, în sala prefecturii județului. Salutul reprezentanților autorităților și diferitelor societăți.

3. Ora 13. Masa comună.

4. Ora 15. În sala prefecturii conferința: Ortodoxia și năcazurile ceasului de acum” (Secte, comunism, anti-

revizionism) referent: preot Teodor Ciuruș din Rusu Bărgăului.

5. „Importanța chemării preoțești” (Ev. Luca cap. 10) referent preot Gheorghe Secaș, misionarul eparhial al Sibiului.

6. Raportul general despre activitatea Asociației în ultimul an.

7. Raportul cassierului despre situația financiară a Asociației.

8. Eventuale propuneri (vor trebui anunțate biroului central al Asociației cu cel puțin 3 zile înainte de congres).

Pentru rețineri de locuințe preoții congresiști se vor adresa cel mai târziu până la 31 Octomvrie 1936 P. C. protopop Jovian Mureșan din Turda.

Membrii comitetului central se vor întruni în ședință în ajunul congresului (2 Noemvrie) ora 19. În aceeași zi la ora 20 se va ține o consfătuire intimă a membrilor Asociației.

Dnii prezenți ai secțiilor sunt rugați a-și trimite cât mai neîntârziat biroului central rapoartele. (La adresa preot Ioan Bânda, Roșia, județul Sibiu).

Icon. stavr. **Dr. Gh. Ciuhandu** Preot **Ioan Bânda**
prezident. secretar general.

F. O. R. Secția eparhială Caransebeș.

Nr. 43/1936.

Incunoștințare.

Consiliul eparhial al „Frăției Ortodoxe Române” a hotărât înființarea unui cerc special al său pentru comunele bisericesti din Valea Timișului, aparținătoare plășii administrative Sacul.

Organizarea acestui cerc se va săvârși Duminecă 1 Noemvrie 1936, după Vecernia celebrată la orele 15 în sf. noastră biserică din Sacul.

Rugăm onorata preoțime și pe toți dreptmăritorii creștini din cuprinsul acestui cerc, să ieie parte la acest praznic al ortodoxiei noastre eparhiale.

Caransebeș la 19 Octomvrie 1936.

Președinte,
Dr Cornel Corneanu

Secretar,
Petru Toma

Aviz.

La Librăria Diecezană din Caransebeș se află de vânzare manualele de religie de curs primar, scrise de preotul Nicolae Crișmariu, pe baza programei analitice votată de Sfântul Sinod și tipărite cu aprobarea Sfântului Sinod și anume:

1. Călăuza Catihetului român ort. sau lecțiuni practice pentru cl. I. prețul: . . . . . 20 Lei.
2. Istorioare Biblice pentru elevii de clasa II., prețul: . . . . . 15 Lei.
3. Istorioare Biblice pentru elevii de clasa III., prețul: . . . . . 16 Lei.
4. Istorioare Biblice pentru cl. IV. prețul: . . 16 "
5. Istorioare Bisericești pentru cl. V. " . 15 "
6. Istorioare Bisericești pentru cl. VI. " . 15 "
7. Morala Creștină, pent-u cl. VII. " . 16 "
8. Călăuza Catihetului (lecții practice) la clasele II—IV prețul: . . . . . 125 Lei.

Librăria Diecezană
Caransebeș.